

Ez alatt a cím alatt egyszer össze is gyűjtöttem külön kötetben a szerelmes verseid.

– Külön cikk témája lehetne az erotikus líra, és nem csak az enyém, hanem a magyar költészet erotikus várvonala Janus Pannoniustól Orbán Ottóig és tovább. Szívesen beszélek róla egy másik alkalommal. Még egyetemi kurzusomba is belefűztem a hallgatók nem kis örömére. Legyen most annyi elég, hogy újabb egy szerelmi ciklus megformálásán mélézom... ismerem magamat, előbb-utóbb lesz belőle valami. Nagyon vonz ismét alámerülni a „gyönyörök sötét kútjába”.

– „minden leégett fűszál / Isten szívébe újabb tördőfés” – írod Jeruzsálemi tűz című versedben. Milyen a te istenképed voltaképpen? Hiszen ugyanúgy merítesz, táplálkózol az ószövetségi-zsidó, mint a keresztény-krisztusi kultúrkörből – az utóbbi időszakban pedig mintha egyfajta távolkeleti orientációt is észlelnék költészetedben.

– „Nem ismerek szebb szabadgondolkozást, mint az Istennel való nyugtalan és kritikus foglalkozást” – írja Ady Endre az *Isten az irodalomban* című cikkében. Kabdebó professzor monográfiájának idevágó fejezetében, vagyis az én istenképem rétegeinek beható vizsgálata során gondos kézzel még Szabó Lőrincet is segítségül hívja. Ez tőle egyáltalán nem meglepő, viszont tartalmilag nagyon helyénvaló. A *Mégis isteni?* című szonettjét időről időre előveszem, újraolvasom, s most lám, jön az érzékeny tudós, és ezt a verset az *Egy év* című versciklu-

som közvetlen előzményeként aposztrofálja. Mi több, ő volt az első, aki az ószövetségi-zsidó, illetve újszövetségi-keresztény kultúrkör együttes, sőt egymásra

egyre gyakoribbá váló ázsiai utazásaim és olvasmányaim hatása már poétikailag is tetten érhető. Különösen elfogadom ezt, ha egy költőtárs érzékeli.

– *Elsősorban angolszász és finn nyelvből fordítasz, de kaptál már lengyel kitüntetést is ebbéli munkásságodért. Melyik műfordítói vállalkozásodat tartod a legemlékezetesebb kihívásnak?*

– A műfordítás-irodalom egy világméretű kulturális dzsembori szerkesztett jegyzőkönyv-folyama. Benne van nyitottságunk, kíváncsiságunk, kételyeink és persze küszködésünk is a sokszor megoldhatatlannal. Minél többet járkálok a világban, annál többre becsülöm a fordítókat, mert ők az igazi hídverők. Ők a kultúrák kisköveit. Ha azt nem is tudják elérni, hogy ne beszéljünk el egymás mellett, azért sokat tettek, hogy tudjuk-értsük, miről kellene beszélünk egymással. Minden egyes fordítás – még egyazon nyelvről is – másféle kondicionálást követel meg. Végtelen alázatot, empátiát és szakmai türelmet igényel, amiből az embernek, ha öregszik, egyre kevesebb van. Ebből is adódik, hogy csak olyan fordítást vállalok el, amelyhez vagy alkatilag vonzódok, vagy egyszerűen tartozom a szerzőnek, magamnak ennyivel. Két élő példával: Thomas Keneally, világhírű ausztrál prózaíró, a Schindler-film alapjául szolgáló regény szerzője. Ha kiadóm szerződést ajánl egyik regényének lefordítására (korábban a *Ballada* című kisregényét fordítottam, mondhatom,

TURCZI ISTVÁN

Kolumbusz befejezte imáját

Szilágyi Domokos Whitman-változatai mögé

„Mondd hát: mire végzi az elme?”

SZD

*Drága hajóimat Terád hagytam.
Templom volt nekem mindegyik hajó.
De a sok halál, fertő, felszentelt bűn
mögöttem már nem leimádkozható.*

*Késő; agyamban sajgó zürzavar van.
Végtelen ég és végtelen föld között
tengerek-harapta, kihűlő testembe
a véges ember árnya költözött.*

*Közel a végső stáció; fejem fölött
a felhő összezárul. Az idő szorít.
Hallgatsz, Uram, pedig csak Te tudod,
mit tartogat számomra Valladolid...*

*Sokáig szót értettünk. Megvédtél
széltől, szegénytől, halálos sebtől.
Most elengedni készülsz, tudom.
Legalább óvj a tökéletesebbtől.*

*Te repítsd árva hajóim tovább.
Legyél Te az utazó türelmes társa.
Legyél a rögeszmém, az utópiám,
elporló vágyaim meghosszabbodása.*

*Legyél tanúja, hogy a genovai takács
fia, ha egyszer elalszik, mint a harmat,
egyházi, világi átkokat semmibe véve
megtartott minden fogadalmat.*

*Hanyatló nap alatt keserves földi
utamra ne mondj sietve áment,
ha már a teremtés képmutató felét
legyűrve egy otthontalan élet ráment.*

*Ha már meztelen lelkeket, a halál
kurváját, egvedül Te látod, Uram,
Te látod a megbékélés paraszát,
s nem tükör által, nem homályosan.*

ható jelenlétét kimutatta szövegeimben. Meglepő viszont, de annál jogosabb a keleti tanok fölemlítése. Úgy látszik, az elmúlt években